

СЕКЦІЯ 2
ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Воробель Р.
студент магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ Олійничук Р.П.

ПОНЯТТЯ КОРУПЦІЇ ЯК АНТИСУСПІЛЬНОГО ЯВИЩА

Сьогоднішній стан цього соціального явища у державі є такий, що сфера корупції і організованої злочинності стає конкурентом держави у здійсненні управління суспільством, а сучасні організаційні норми і соціальний ефект корупції створюють загрозу національній безпеці країни. За умов відсутності ефективної системи контролю на різних рівнях, втрати результативного державного керівництва багатогранними сферами матеріального і духовного виробництва саме за умов переходу до ринкових відносин, корупція, особливо на рівні регіональних мафіозно-корумпованих кланів, загрожує національному суверенітету і територіальній цілісності нашої держави [1].

Сьогодні не існує такої країни, такої суспільно-політичної системи, де б корупція була повністю викоринена. Жодна країна не мала, не має і навряд чи матиме в найближчому майбутньому, принаймні доти, доки існує нинішня система політичних координат і функціонуюча наразі суспільно-політична формація, повного і абсолютного імунітету до корупції. Корупція існує і дає про себе знати навіть у розвинених демократичних країнах та у вільних постіндустріальних економіках.

С. В. Степашин відзначає, що «...корупція – не просто хабарі, не просто зловживання службовим становищем, не просто завуальовані види підкупу чиновників. Це хвороба більш глибока, яка має у своїй основі психологічну установку використовувати державну службу як невичерпне джерело для досягнення корисливої мети» [2].

Як підкреслив А. Ф. Зелінський, «...ніхто, мабуть не сумнівається в тому, що будь-яка особа, у тому числі особа злочинця, являє собою самокеровану біосоціальну систему надзвичайно високої складності і що елементи (підструктури) особистості взаємодіють між собою на психологічному рівні». Саме така взаємодія народжує відповідну психологічну установку особистості, яка формує ту чи іншу модель поведінки, у тому числі корупційну. Окремі дослідники вважають, що корупційна модель поведінки має певним чином психологічне коріння, а корупція взагалі – це психологічне походження. Вони пояснюють психологічний характер походження корупції, зокрема, збереженням у традиціях різних країн звичаїв, які подібні до проявів корупції, але здебільшого використовуються в побуті і схвально сприймаються суспільством [3].

В ст. 1 Закону України “Про запобігання корупції” (далі – Закон) визначення поняття “корупція” трактується як використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними

можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей [4].

Системний підхід до проблеми протидії корупції обумовлює виокремлення таких стратегічних напрямів антикорупційної політики:

- інформаційно-дослідна діяльність;
- правотворча діяльність;
- інституційно-установча діяльність;
- контрольна-наглядова діяльність;
- правоохоронна діяльність;
- профілактична діяльність;
- виховна діяльність.

Отже, стратегія протидії корупції є важливим структурним елементом антикорупційної діяльності держави. При відсутності стратегічних концептуальних ідей і цілей, принципів і пріоритетів, довгострокових загальнодержавних програм, заснованих на якісному науковому підґрунті, не може бути ніякої антикорупційної діяльності, – а лише створюватись її видимість. У межах стратегічних напрямів антикорупційної діяльності розвивається антикорупційна поведінка, яка передбачає розроблення конкретних завдань і способів їх вирішення. Системне поєднання стратегічних напрямів протидії корупції є запорукою ефективності антикорупційної діяльності держави.

Список використаних джерел

1. Гвоздецький В. Д. Лобізм і корупція в Україні: проблеми протидії / В. Д. Гвоздецький // Європейські перспективи. – 2011. - № 2. – Ч. 2. – С. 138–143.
2. Степашин С. В. Против криминализации / С. В. Степашин // России Российская юстиция. – 1999. - № 1. – С. 2.
3. Зелинский А. Ф. Криминальная психология / А. Ф. Зелинский // Научно-практическое издание. – Юринком Интер. – 1999. – 240 с.
4. Закон України “Про запобігання корупції” від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

Дацків В.
*студент магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ Олійничук Р.П.*

ПРОБЛЕМА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасні екологічні проблеми, глобальні зміни клімату та їхні наслідки викликають гостру стурбованість свідомої частини суспільства та зумовлюють прийняття невідкладних рішень щодо боротьби зі злочинами проти довкілля.